

Matematická analýza II

Milan Pokorný

Přednáška 16.3.2022

8.2 Řady s nezápornými členy I

Věta (7 Srovnávací kritérium II V 9.2.1)

Nechť $\{a_k\}, \{b_k\} \subset [0, \infty)$, $k_0 \in \mathbb{N}$ a je splněna alespoň jedna z podmínek

(i) $a_k \geq b_k \quad \forall k \geq k_0$

(ii) $\frac{a_{k+1}}{a_k} \geq \frac{b_{k+1}}{b_k} \quad \forall k \geq k_0$ (tedy $\{a_k\}, \{b_k\} \subset (0, \infty)$)

a $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje. Pak $\sum_{k=1}^{\infty} b_k$ konverguje.

Věta (8 Limitní srovnávací kritérium V 9.2.3)

Nechť $\{a_k\}, \{b_k\} \subset (0, \infty)$ a dále necht' $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_k}{b_k} \in (0, \infty)$. Pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje právě tehdy, když $\sum_{k=1}^{\infty} b_k$ konverguje.

Jestliže $\{a_k\}, \{b_k\} \subset (0, \infty)$, $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_k}{b_k} \in [0, \infty)$ a $\sum_{k=1}^{\infty} b_k$ konverguje, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje.

8.2 Řady s nezápornými členy I

Věta (7 Srovnávací kritérium II V 9.2.1)

Nechť $\{a_k\}, \{b_k\} \subset [0, \infty)$, $k_0 \in \mathbb{N}$ a je splněna alespoň jedna z podmínek

(i) $a_k \geq b_k \quad \forall k \geq k_0$

(ii) $\frac{a_{k+1}}{a_k} \geq \frac{b_{k+1}}{b_k} \quad \forall k \geq k_0$ (tedy $\{a_k\}, \{b_k\} \subset (0, \infty)$)

a $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje. Pak $\sum_{k=1}^{\infty} b_k$ konverguje.

Věta (8 Limitní srovnávací kritérium V 9.2.3)

Nechť $\{a_k\}, \{b_k\} \subset (0, \infty)$ a dále necht' $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_k}{b_k} \in (0, \infty)$. Pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje právě tehdy, když $\sum_{k=1}^{\infty} b_k$ konverguje.

Jestliže $\{a_k\}, \{b_k\} \subset (0, \infty)$, $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_k}{b_k} \in [0, \infty)$ a $\sum_{k=1}^{\infty} b_k$ konverguje, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje.

8.2 Řady s nezápornými členy II

Věta (9 Cauchyovo odmocninové kritérium V 9.2.10)

Nechť $\{a_k\} \subset [0, \infty)$ a $k_0 \in \mathbb{N}$.

(i) Jestliže existuje $q \in [0, 1)$ takové, že $\sqrt[k]{a_k} \leq q$ pro všechna $k \geq k_0$, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje. Speciálně, pokud $\lim_{k \rightarrow \infty} \sqrt[k]{a_k} < 1$, řada konverguje.

(ii) Jestliže $\sqrt[k]{a_k} \geq 1$ pro všechna $k \geq k_0$, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ diverguje. Speciálně, pokud $\lim_{k \rightarrow \infty} \sqrt[k]{a_k} > 1$, řada diverguje.

Věta (10 d'Alembertovo podílové kritérium V 9.2.13)

Nechť $\{a_k\} \subset (0, \infty)$ a $k_0 \in \mathbb{N}$.

(i) Jestliže existuje $q \in [0, 1)$ takové, že $\frac{a_{k+1}}{a_k} \leq q$ pro všechna $k \geq k_0$, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje. Speciálně, pokud $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_{k+1}}{a_k} < 1$, řada konverguje.

(ii) Jestliže $\frac{a_{k+1}}{a_k} \geq 1$ pro všechna $k \geq k_0$, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ diverguje. Speciálně, pokud $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_{k+1}}{a_k} > 1$, řada diverguje.

8.2 Řady s nezápornými členy II

Věta (9 Cauchyovo odmocninové kritérium V 9.2.10)

Nechť $\{a_k\} \subset [0, \infty)$ a $k_0 \in \mathbb{N}$.

(i) Jestliže existuje $q \in [0, 1)$ takové, že $\sqrt[k]{a_k} \leq q$ pro všechna $k \geq k_0$, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje. Speciálně, pokud $\lim_{k \rightarrow \infty} \sqrt[k]{a_k} < 1$, řada konverguje.

(ii) Jestliže $\sqrt[k]{a_k} \geq 1$ pro všechna $k \geq k_0$, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ diverguje. Speciálně, pokud $\lim_{k \rightarrow \infty} \sqrt[k]{a_k} > 1$, řada diverguje.

Věta (10 d'Alembertovo podílové kritérium V 9.2.13)

Nechť $\{a_k\} \subset (0, \infty)$ a $k_0 \in \mathbb{N}$.

(i) Jestliže existuje $q \in [0, 1)$ takové, že $\frac{a_{k+1}}{a_k} \leq q$ pro všechna $k \geq k_0$, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje. Speciálně, pokud $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_{k+1}}{a_k} < 1$, řada konverguje.

(ii) Jestliže $\frac{a_{k+1}}{a_k} \geq 1$ pro všechna $k \geq k_0$, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ diverguje. Speciálně, pokud $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_{k+1}}{a_k} > 1$, řada diverguje.

8.2 Řady s nezápornými členy III

Věta (11 Integrální kritérium V 9.2.5)

Nechť $a \in \mathbb{N}$ a $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ je spojitá, kladná a nerostoucí na $[a, \infty)$. Pak

$$\sum_{k=a}^{\infty} f(k) \text{ konverguje} \iff (\mathcal{N}) \int_a^{\infty} f \, dx \in \mathbb{R}.$$

Věta (12 Raabeho kritérium V 9.2.18)

Nechť $\{a_k\} \subset (0, \infty)$ a $k_0 \in \mathbb{N}$.

(i) Existuje-li $q > 1$ tak, že $k\left(\frac{a_k}{a_{k+1}} - 1\right) \geq q$ pro všechna $k \geq k_0$, pak řada $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje. Speciálně, jestliže $\lim_{k \rightarrow \infty} k\left(\frac{a_k}{a_{k+1}} - 1\right) > 1$, řada konverguje.

(ii) Jestliže $k\left(\frac{a_k}{a_{k+1}} - 1\right) \leq 1$ pro všechna $k \geq k_0$, pak řada $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ diverguje. Speciálně, jestliže $\lim_{k \rightarrow \infty} k\left(\frac{a_k}{a_{k+1}} - 1\right) < 1$, řada diverguje.

8.2 Řady s nezápornými členy III

Věta (11 Integrální kritérium V 9.2.5)

Nechť $a \in \mathbb{N}$ a $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ je spojitá, kladná a nerostoucí na $[a, \infty)$. Pak

$$\sum_{k=a}^{\infty} f(k) \text{ konverguje} \iff (\mathcal{N}) \int_a^{\infty} f \, dx \in \mathbb{R}.$$

Věta (12 Raabeho kritérium V 9.2.18)

Nechť $\{a_k\} \subset (0, \infty)$ a $k_0 \in \mathbb{N}$.

(i) Existuje-li $q > 1$ tak, že $k\left(\frac{a_k}{a_{k+1}} - 1\right) \geq q$ pro všechna $k \geq k_0$, pak řada $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje. Speciálně, jestliže $\lim_{k \rightarrow \infty} k\left(\frac{a_k}{a_{k+1}} - 1\right) > 1$, řada konverguje.

(ii) Jestliže $k\left(\frac{a_k}{a_{k+1}} - 1\right) \leq 1$ pro všechna $k \geq k_0$, pak řada $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ diverguje. Speciálně, jestliže $\lim_{k \rightarrow \infty} k\left(\frac{a_k}{a_{k+1}} - 1\right) < 1$, řada diverguje.

8.2 Řady s nezápornými členy IV

Věta (13 Gaussovo kritérium V 9.2.20)

Nechť $\{a_k\} \subset (0, \infty)$. Necht' existují $p, q \in \mathbb{R}$ a $\varepsilon, C > 0$ tak, že

$$\frac{a_k}{a_{k+1}} = p + \frac{q}{k} + \frac{t_k}{k^{1+\varepsilon}}, \quad \text{kde } |t_k| \leq C.$$

- (i) Jestliže $p > 1$, řada $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konverguje. Jestliže $p < 1$, řada diverguje.
- (ii) Jestliže $p = 1$ a $q > 1$, řada konverguje.
- (iii) Jestliže $p = 1$ a $q \leq 1$, řada diverguje.

8.2 Řady s obecnými členy I

Lemma (1 Abelova parciální sumace)

Nechť $\alpha_i, \beta_i \in \mathbb{C}$, $i = 1, 2, \dots, n$ a $B_j = \sum_{k=1}^j \beta_k$. Potom pro $n \geq 2$

$$\sum_{i=1}^n \alpha_i \beta_i = \alpha_n B_n - \sum_{k=1}^{n-1} (\alpha_{k+1} - \alpha_k) B_k.$$

Věta (14 Abelovo a Dirichletovo kritérium V 9.3.1)

Nechť $\{a_k\}, \{b_k\} \subset \mathbb{R}$ a $\{a_k\}$ je monotonní.

(Dirichlet) Jestliže $a_k \rightarrow 0$ a $\{b_k\}$ má omezené částečné součty, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k b_k$ konverguje.

(Abel) Jestliže $\{a_k\}$ je omezená a $\sum_{k=1}^{\infty} b_k$ konverguje, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k b_k$ konverguje.

8.2 Řady s obecnými členy I

Lemma (1 Abelova parciální sumace)

Nechť $\alpha_i, \beta_i \in \mathbb{C}$, $i = 1, 2, \dots, n$ a $B_j = \sum_{k=1}^j \beta_k$. Potom pro $n \geq 2$

$$\sum_{i=1}^n \alpha_i \beta_i = \alpha_n B_n - \sum_{k=1}^{n-1} (\alpha_{k+1} - \alpha_k) B_k.$$

Věta (14 Abelovo a Dirichletovo kritérium V 9.3.1)

Nechť $\{a_k\}, \{b_k\} \subset \mathbb{R}$ a $\{a_k\}$ je monotonní.

(Dirichlet) Jestliže $a_k \rightarrow 0$ a $\{b_k\}$ má omezené částečné součty, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k b_k$ konverguje.

(Abel) Jestliže $\{a_k\}$ je omezená a $\sum_{k=1}^{\infty} b_k$ konverguje, pak $\sum_{k=1}^{\infty} a_k b_k$ konverguje.